



POKOLENIE „Z” NA DRODZE KU DOROSŁOŚCI.
SZANSE I BARIERY

V KONGRES UNIWERSYTETÓW DZIECIĘCYCH
WARSZAWA 10 MAJA 2018

Maria Zielińska
Instytut Socjologii
Uniwersytet Zielonogórski

"Co się stało z naszymi młodzieżą?
Nie szanują starszych, nie są
posłuszni względem swoich
rodziców. Nie przestrzegają praw.
Hulają po ulicach rozpaleni dzikimi
żurkami. Ich moralność jest w
rozkładzie. Na co oni wyrosną?"

DEFINICJA

Pokolenie to zbiorowo ludzi:

- ◉ urodzonych w przedziale około dziesięciu lat
- ◉ wzrastających w otoczeniu tych samych instytucji edukacyjnych, ekonomicznych, politycznych, religijnych i innych,
- ◉ odbierających podobne treści kulturalne, obyczajowe, moralne, religijne.

Otoczenie społeczno-kulturowe to
określonny, akceptowany w danym czasie system nakazów i zakazów zwiększający skuteczność socjalizacji

PODSTAWOWE PYTANIA

- ◉ Jakie czynniki wyznaczyły i wyznaczają odrębność i to samo pokolenia „Z”?
- ◉ Jakie są specyficzne cechy pokolenia „Z”?
- ◉ Jakie są szanse i bariery na drodze ku dorosłości?

WYZNACZNIKI ODRĘBNOŚCI I TOŻSAMOŚCI POKOLENIA

- Charakter poprzednich pokoleń (w sensie demograficznym)
- Charakter doświadczeń danego pokolenia z okresu dzieciństwa
- System edukacji
- Sytuacja społeczno-polityczna w fazie dorastania pokolenia
- Znaczące wydarzenia społeczno-kulturowe (występujące w fazie późnej adolescencji)

PODSTAWOWA TEZA

Przynależność pokoleniowa w istotny sposób różnicuje sposób postrzegania rzeczywistości, wyznacza sposoby percepcji i oceny zjawisk społecznych, implikuje wybory indywidualnych koncepcji życia, a w szerszej perspektywie określa kierunek i charakter zachodzących przemian społecznych

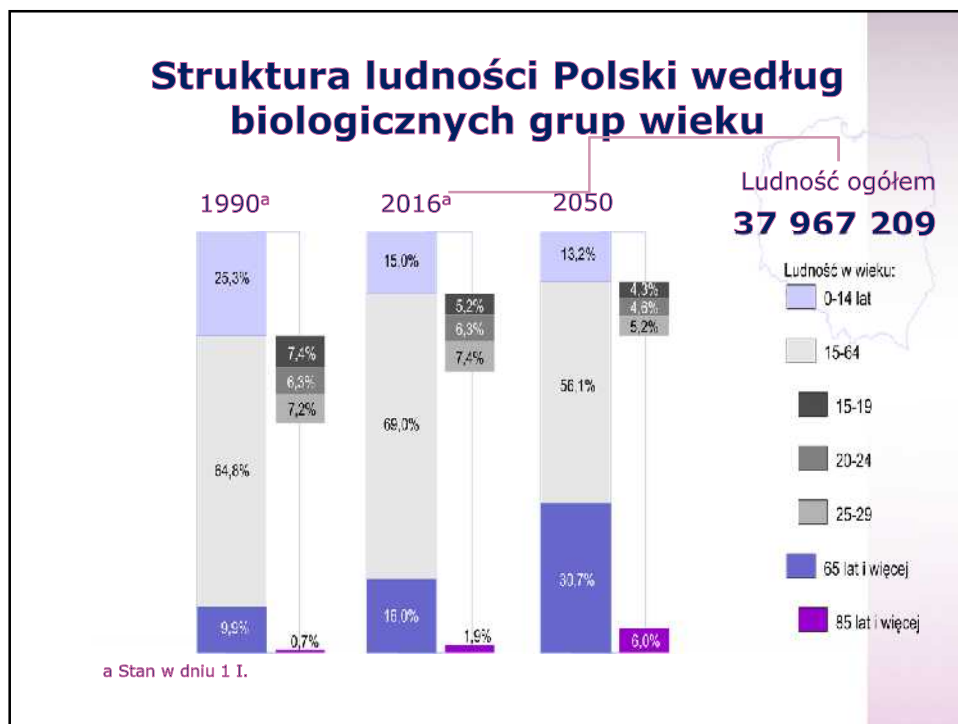
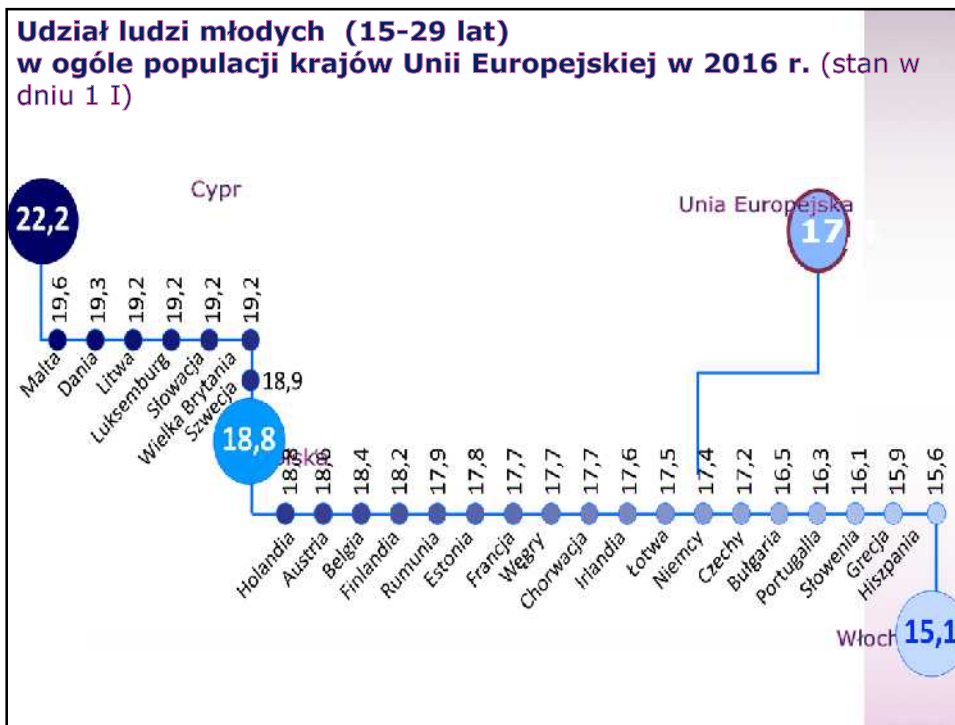
TOŻSAMOŚĆ A START W DOROSŁOŚĆ

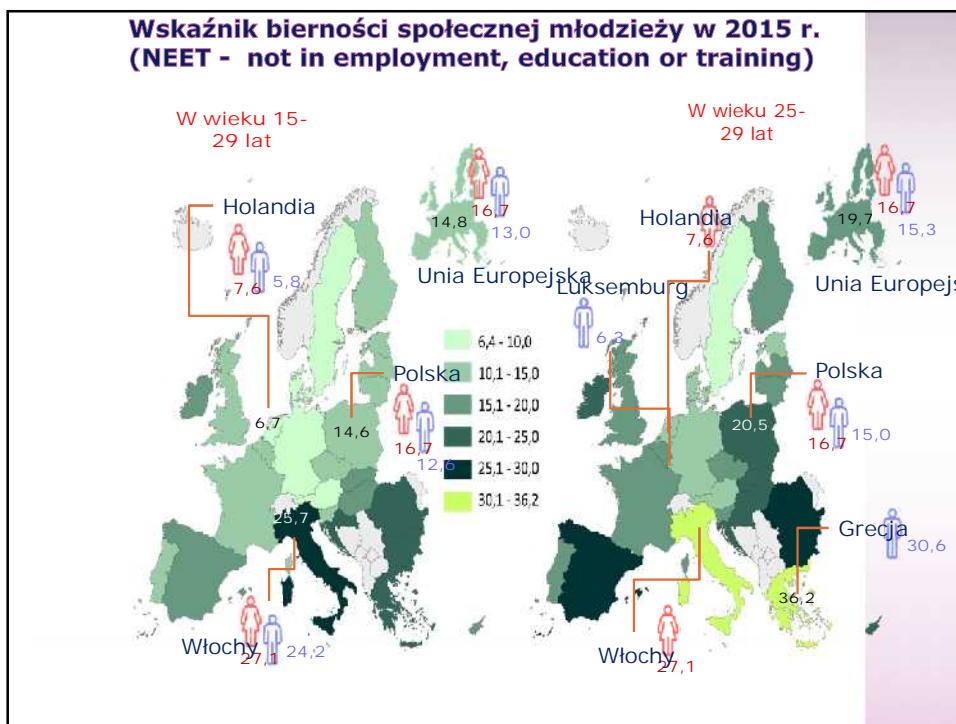
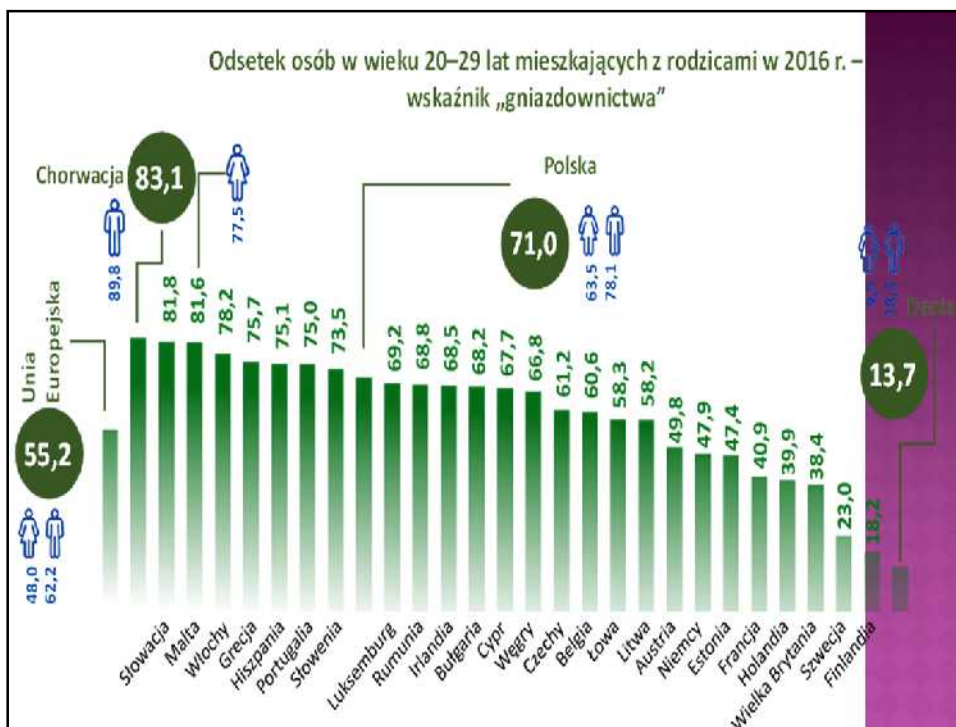
Proces kształtowania się to samo ci, trwa od dzieciństwa przez całą dorosłość, ale swoją kulminację osiąga w okresie dorastania, a jako osiągniętej wtedy to samo ci w dużym stopniu decyduje o jakości startu w rolach człowieka dorosłego.

(James Marcia 1966, 1980)

POKOLENIA WSPÓŁCZESNEJ POLSKI

- Pokolenie wojenne - osoby urodzone przed 1930
- Pokolenie powojenne - roczniki 1930-1940
- Pokolenie małej stabilizacji - roczniki 1941-1950
- Pokolenie „stanu wojennego” - roczniki 1951-1960
- Pokolenie „kryzysu społecznego” - roczniki 1961-1970
- Pokolenie „transformacji” - roczniki 1971-1979
- Pokolenie „X” - roczniki 1980-1988
- Pokolenie Milenium (Y) -roczniki 1989-1995
- **POKOLENIE „Z” - ROCZNIKI 1996-2000**

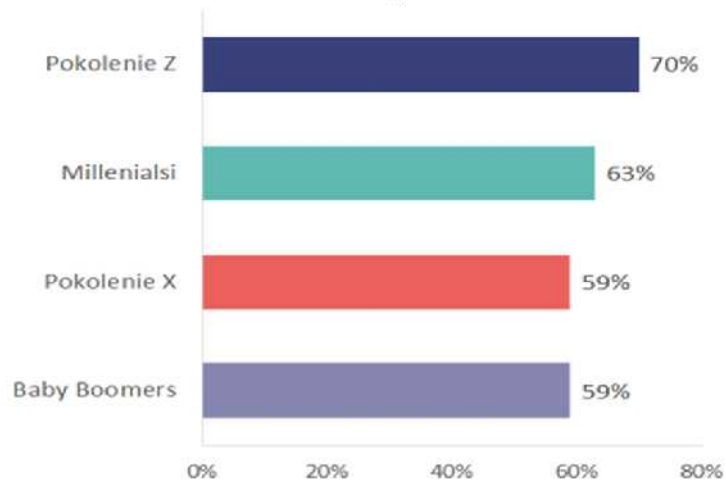




BIOGRAM POKOLENIA „Z” (ROCZNIK 1998)			
Fazy życia	Dzieciństwo 0-12 lat	Faza adolescencji 13-17 lat	Faza early adult transition 18-20 lat
Lata życia	1998- 2010	2011- 2015	2016- 2018
Wydarzenia rozwojowe	Np. nauka chodzenia, mówienia	np. uczestnictwo w grupach rówieśniczych	Pojawienie się moralności uwezwanej, to samo seksualna, wybory dotyczące edukacji i zawodu
Otoczenie instytucjonalne (szkoła, kościół, itp.)	Terminy programowe w przedszkolach i szkołach	Terminy programowe w przedszkolach i szkołach	Terminy programowe w przedszkolach i szkołach
Otoczenie polityczne (wydarzenia polityczne w Polsce i na świecie)	Np. 2004 – akcesja Polski do UE, 2010- katastrofa smoleńska, terroryzm, kryzys ekonomiczny	Np. Zmiana polityczna w Polsce, wybór D. Trumpa na prezydenta USA	Np. 2016- Brexit, 2018- spotkanie przywódców Korei Płd. i Pół.
Otoczenie technologiczne i medialne	Nowe technologie	Rozwój portali społecznościowych	Coraz więcej aplikacji

CELE ŻYCIOWE (W %): CBOS (LOSOWA OGÓLNOPOLSKA PRÓBA MŁODZIEŻY OSTATNICH KLAS SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH 1994, 1996, 1998, 2003, 2008, 2010, 2013, 2016)								
Cele życiowe	1994	1996	1998	2003	2008	2010	2013	2016
Udane życie rodzinne, dzieci	48	50	57	50	54	49	48	42
Ciekawa praca, zgodna z zainteresowaniami	52	43	42	43	40	39	41	40
Miłość, przyjaźń	39	41	35	46	55	50	49	48
Osiągnięcie wysokiej pozycji zawodowej, zrobienie kariery	19	28	33	34	33	34	35	34
Spokojne życie bez kłopotów, konfliktów	34	30	31	26	28	29	28	27
Zdobycie majątku, osiągnięcie wysokiej pozycji materialnej	25	26	27	24	26	30	29	28
Życie barwne, pełne rozrywek, bogate życie towarzyskie	17	16	19	21	15	17	15	17
Bycie użytecznym dla innych, „życie dla innych”	15	13	11	9	8	9	10	12
Życie zgodne z zasadami religijnymi	10	10	10	7	8	6	6	6
Udane życie seksualne	9	9	10	9	9	12	12	11
Osiągnięcie sukcesu w dziedzinie nauki lub sztuki	7	9	7	11	8	7	9	9
Niezależność w pracy	10	10	6	6	6	5	7	7
Możliwość podejmowania ważnych decyzji w sferze gospodarczej	1	2	1	1	1	1	1	1
Zdobycie władzy politycznej - możliwość wywierania wpływu na życie społeczne i polityczne kraju	1	1	1	2	1	2	2	2

ZNACZENIE PIENIADZA



CHARAKTERYSTYKI POKOLENIA „Z”

- ◉ Biegła znajomość świata wirtualnego
- ◉ Nie korzystają z bibliotek, nie lubi papierowych gazet i ręcznego pisanie.
- ◉ Nie przywiązują się do miejsca pracy
- ◉ Realne życie i kontakty interpersonalne zastępują kontaktami w wirtualnym świecie
- ◉ Wewnętrznie bardzo mocno zranieni
- ◉ Mało empatyczne, mają trudności w nawiązaniu bezpośrednich relacji
- ◉ Asertywni, niecierpliwi, roszczeniowi, nastawieni hedonistycznie

CHARAKTERYSTYKA C.D

- Ponad 60% nastolatków chce założyć własny biznes. Nie chcą pracować na etacie. Mają w sobie ducha przedsiębiorczości oraz innowacyjność.
- 71% zdaje sobie sprawę, że ich pierwsza firma najpewniej upadnie. Nie potraktują tego jako porażki, tylko jako metodę nauki biznesu. 57% woli oszczędzać niż natychmiast wydawać pieniądze.
- 89% spędza swój wolny czas w sposób produktywny i aktywny

(High School Careers Study, Millennial Branding, 2014).

SZANSE I BARIERY

Szanse

- Kapitał kulturowy i ekonomiczny
- Posiadane wsparcie społeczne
- Umiejętności i kompetencje
- Zdrowie (zachowania prozdrowotne)
- Oportunizm
- Podmiotowość
- Wewnętrzny rozwój
- Elastyczne zachowanie

Bariery

- Wiedza głównie z Internetu
- Brak umiejętności budowania trwałych więzi
- Deficyty emocjonalne
- Ograniczone umiejętności nawiązywania bezpośrednich relacji
- Uprzedzenia i stereotypy

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

m.zielinska@is.uz.zgora.pl